

Dnr 17-0018

Hörselskadades Riksförbund
besöksadress: Gävlegatan 16
Box 6605, 113 84 Stockholm
tel: +46 (0)8-457 55 00
texttel: +46 (0)8-457 55 01
fax: +46 (0)8-457 55 03
e-post: hrf@hrf.se
www.hrf.se

2017-03-17

Till
Kulturdepartementet
ku-remissvar@regeringskansliet.se

Statligt mediestöd förutsätter tillgänglighet

Remissvar *En gränsöverskridande mediepolitik. För upplysning, engagemang och ansvar*,
SOU 2016:80

Sammanfattning

Hörselskadades Riksförbund anser att ett grundläggande villkor för ett statligt mediestöd som syftar till att stärka demokratin är att stödet utformas så att mediernas innehåll görs tillgängligt för alla medborgare. För hörselskadade innebär det textning och god hörbarhet.

I detta remissvar lämnar Hörselskadades Riksförbund följande förslag

7.3.5 Produktionsstöd:

Tillgänglighet måste vara ett villkor för statligt produktionsstöd.

7.3.7 Innovations- och utvecklingsstöd:

Stödet ska också omfatta tillgänglighetstjänster.

4.8.2 Ökad samordning och kunskapsförmedling:

Regeringen måste ge lämplig myndighet samordningsansvar när det gäller tillgänglighetstjänster på medieområdet.

Tillgänglighet ett villkor för produktionsstöd

Utredningen *En gränsöverskridande mediepolitik. För upplysning, engagemang och ansvar* föreslår ett statligt mediestöd, vars syfte ska vara att stärka demokratin i Sverige. Genom stöd till allmänna nyhetsmedier ska allmänhetens tillgång till oberoende nyhetsförmedling stärkas, liksom möjligheten att ta del av och själv medverka till en mångfald av perspektiv i en bred samhällsdebatt.

När det gäller tillgänglighet skriver utredaren att "Det är medieutredningens uppfattning att ett statligt villkor om tillgängliggörande för att komma ifråga för mediestöd är rimligt ur ett medborgarrättsligt perspektiv. Men en sådan bestämmelse skulle riskera att få oönskade konsekvenser. Verksamheterna i stora delar av mediebranschen är ekonomiskt pressade och staten bör inte i denna känsliga omställningsfas tillföra ytterligare utmaningar."

Utredaren väljer således ett företagsperspektiv och sätter kortsiktiga ekonomiska intressen framför medborgerliga rättigheter och målen i regeringens funktionshinderpolitik.

I stället för en medborgerlig rättighet föreslår utredningen att tillgänglighet ska vara upp till medieföretagens eventuella intresse, i form av en möjlighet att söka ett begränsat extra bidrag. Detta är ett tänkesätt som Hörselskadades Riksförbund inte väntat sig i en statlig utredning år 2016, och ett resonemang som regeringen måste ta kraftigt avstånd från.

Tillgänglighet är en förutsättning för delaktighet. Krav på tillgänglighet finns i sändningstillstånden för markburen TV, i det nya webbdirektivet, i det kommande tillgänglighetsdirektivet, i revideringen av det audiovisuella direktivet och i den nya lagen om offentlig upphandling. Det föreslås för beställ-TV i förslaget från mediegrundlagskommittén, *Ändrade mediegrundlagar* (SOU 2016:58). I ljuset av detta är det oacceptabelt att ett nytt statligt mediestöd skulle låta tillgänglighetsfrågorna vara beroende av medieföretagens eventuella intresse.

Hörselskadades Riksförbund kräver därför att förslaget i punkt 7.3.5 *Produktionsstöd* måste omformuleras, så att det klart framgår att ett villkor för att erhålla statligt produktionsstöd är att medierna görs tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, för hörselskadade genom textning och god hörbarhet.

Innovations- och utvecklingsstöd ska omfatta tillgänglighetstjänster

Den tekniska utvecklingen i den digitala världen är snabb. I detta ingår att det ges nya möjligheter till förbättrade tillgänglighetstjänster i olika former. Hörselskadades Riksförbund anser därför att det tydligt ska framgå i punkt 7.3.7 *Innovations- och utvecklingsstöd* att stöd också kan ges till innovationer och utveckling som rör tillgänglighetstjänster.

Stort behov av ökad samordning

Utredningen lyfter i *punkt 4.8.2* fram de stora bristerna i statlig samordning när det gäller tillgängliggörande på medieområdet, en uppfattning som Hörselskadades Riksförbund delar. En lång rad myndigheter är involverade – utredningen räknar upp åtta - och samarbetet dem emellan är begränsat, något samordningsansvar finns inte. Enligt Hörselskadades Riksförbunds uppfattning är det också tyvärr så att myndigheterna ofta inte utgår från den enskildes behov och förutsättningar, och ibland inte heller säkerställer att tillgänglighetsinsatserna når fram till och verkligen kan användas av den enskilde. Ett mycket konkret exempel på det sistnämnda är att det ställs detaljerade krav på tillgänglighetsåtgärder från de marksändande TV-företagens sida, medan det inte finns några krav på att distributionen verkligen fungerar hela vägen fram till mottagarna. Ett annat exempel är att krav riktas mot traditionella TV-sändningar, men inte alls mot det stora nyhetsutbudet i rörlig bild på webben.

Hörselskadades Riksförbund vill i denna fråga gå ett steg längre än vad utredningen föreslår: Regeringen måste ge lämplig myndighet ett tydligt samordningsansvar för tillgänglighetstjänster på medieområdet, med utgångspunkt från ett användarperspektiv.

Vänliga hälsningar
Hörselskadades Riksförbund

Mattias Lundekvam, förbundsordförande